

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Ustawodawczej

Data posiedzenia: 11 maja 2010 r.

Nr posiedzenia: 299

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Zientarski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy- Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 865, druki sejmowe nr 2856 i 2945*).
  2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (*druk senacki nr 863; druki sejmowe 2870, 2944*).

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Stanisław Gogacz, Leon Kieres, Bohdan Paszkowski, Krzysztof Piesiewicz, Grażyna Sztark, Marek Trzciniński, Piotr Zientarski;
- zaproszeni goście:
- Ministerstwo Sprawiedliwości:
    - podsekretarz Stanu Zbigniew Wrona,
    - zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego Grażyna Stanek,
    - zastępca Dyrektora Departamentu Sądów Powszechnych Grzegorz Wałejko,
    - naczelnik w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Wiesława Kaczorowska,
    - główny specjalista w Departamencie Legislacyjno-Prawnym prokurator Paweł Burzyński,
    - asystentka podsekretarza stanu Katarzyna Topczewska;
  - Naczelna Rada Adwokacka:
    - zastępca sekretarza Andrzej Siemiński,
  - przedstawiciele Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Katarzyna Konieczko, Beata Mandylis.

Przebieg posiedzenia:

- Ad. 1** Ustawę przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Zbigniew Wrona. Wskazał na konieczność uchwalenia ustawy, jako remedium na niefortunne nowelizacji kodeksu karnego. Przypomniiał, że ustaw ma na celu:
- dostosowanie art. 43 § 1 kodeksu karnego do brzmienia art. 39 pkt 2d, nadanego ustaw z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540),
  - przywrócenie w art. 49a § 1 kodeksu karnego, w wykazie organizacji, na rzecz których można orzec nawiązkę, również tych organizacji, o których mowa w art. 57a § 2 k.k. Jest to konsekwencja nieuwzględnienia w trakcie prac senackich nad nowelizowaną ustaw konsekwencji rezygnacji z uchylecia art. 57a.
- Przedstawiciel Biura Legislacyjnego w swojej opinii stwierdził, że ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.
- Wobec braku chętnych do zabrania głosów w dyskusji przewodniczący komisji senator Piotr Zientarski zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Komisja jednogłośnie przyjęła przedstawiony wniosek.
Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Bohdana Paszkowskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (*druk senacki nr 865 A*).

Ad. 2 Ustawę przedstawił podsekretarz zastępca dyrektora Departamentu Sądów Powszechnych Ministerstwa Sprawiedliwości Grzegorz Walecko. Wskazał on, iż nowelizacja kpc polega przede wszystkim na uregulowaniu kwestii związanych ze sporządzaniem protokołu elektronicznego, tj. protokołu w postaci zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku. Protokół ten ma być podstawową formą dokumentowania przebiegu posiedzeń jawnych, w tym rozpraw. Obok zapisów audio bądź audio-wideo nadal (do 2012 r.) funkcjonować będzie protokół w tradycyjnej formie, tj. protokół pisemny, sporządzany pod kierunkiem przewodniczącego. Na dotychczasowych zasadach (a więc w szczególności z uwzględnieniem wniosków i twierdzeń stron, wyników postępowania dowodowego oraz wszelkich innych okoliczności istotnych dla przebiegu posiedzenia) będzie on spisywany w sytuacji, gdy sporządzenie protokołu elektronicznego okaże się niemożliwe ze względów technicznych, natomiast w pozostałych wypadkach zostanie ograniczony do oznaczenia sądu, miejsca i daty posiedzenia oraz wymienienia osób biorących udział w tymże posiedzeniu. Ponadto w protokole pisemnym sporządzanym równoległe z zapisem dźwięku albo obrazu i dźwięku będą musiały zostać odnotowane zarządzenia oraz orzeczenia wydane w trakcie posiedzenia, jak również czynności stron, które mają wpływ na rozstrzygnięcie sprawy lub co do których przepisy stawiają wymóg wciągnięcia, wpisania, przyjęcia, złożenia zgłoszenia lub wniesienia do protokołu (art. 158 § 1 k.p.c. w nowym brzmieniu).

Ustawa przewiduje możliwość sporządzenia transkrypcji protokołu elektronicznego, przy czym – jak wynika z art. 158 § 4 – o sporządzenie przekładu pisemnego nie będą mogły ubiegać się strony. Zgodę na sporządzenie transkrypcji ma wydawać prezes sądu na wniosek przewodniczącego i to tylko wtedy, gdy okaże się to niezbędne „dla zapewnienia prawidłowego orzekania w sprawie”. Transkrypcja powinna wówczas ograniczać się do odpowiedniej części protokołu.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego zaproponowała wprowadzenie poprawki językowej do ustawy przyjętej przez Sejm.

Ustawa wywołała szeroką dyskusję.

Senatorowie zgłosili szereg pytań do przedstawiciela rządu: np.: dotyczących przygotowania sądów do tej rewolucji w protokołowaniu rozprawy, sposoby dostępu stron do protokołu, warunków technicznych przechowywania i udostępniania nagrań, możliwości sporządzania transkrypcji.

Zdaniem Andrzeja Siemińskiego z Naczelnej Rady Adwokackiej obligatoryjne wprowadzenie protokołu elektronicznego może utrudnić stronom postępowania dostęp do zapisu przebiegu rozpraw, zwłaszcza osobom, które nie mają swojego pełnomocnika.

Przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej wobec treści art. 158 §4, który stanowi, że tylko prezes sądu na wniosek przewodniczącego składu sędziowskiego może zarządzić sporządzenie transkrypcji, wyraził obawy o prawidłowe zabezpieczenie interesu stron i właściwej realizacji prawa do obrony. Dodał, że a w przypadku osoby nieporadnej czy starszej mogą wystąpić problemy z realnym zapoznaniem się z aktami sprawy.

Broniący zapisów ustawy przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości podkreślali, że rejestracja dźwięku czy obrazu pozwala na wierne odnotowanie sformułowań uczestników postępowania. Obecnie sędzia zmuszony jest czasami przerywać wypowiedź przesłuchiwanego lub ją modyfikować, a nawet skracać w celu dokonania zapisu.

Zwolnienie przewodniczącego z konieczności dyktowania protokolantowi treści protokołu ma skrócić czas trwania posiedzeń.

Ostatecznie w głosowaniu jednogłośnie opowiedziały się za przyjęciem bez poprawek.

Na sprawozdawcę stanowiska komisji w tej sprawie wyznaczono senatora Piotra Zientarskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (*druk senacki nr 851-A*).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.